

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

North Africa's Jews during WW2 - 13317

Last update 19-11-2022

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. David Guedj

Coordinator Email: david.guedj@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: Tuesday 17:00-18:00 by appointment

Teaching Staff:

Dr. David Guedj

Course/Module description:

The course explores developments in North African countries during the Holocaust and WW2, while discussing the anti-Jewish legislation and its implications for the economy, education, Jewish community organizing and everyday life. The course dwells on each Jewish community, in Morocco, Algeria, Tunisia and Libya respectively, with a pertinent comparative discussion. Alongside the local Jews, it looks into European refugees who found a safe haven in Morocco, while delving into the aid extended to them by the local community. Beside history, the course discusses WW2 and Holocaust memory in North Africa immediately after the war, alongside the memory of this period in the State of Israel, from its foundation to date, while touching upon cultural agents in education, museums, theater, cinema, and literature.

Course/Module aims:

Addressing the WW2 and Holocaust history in North Africa and the memory of this period in the State of Israel, while reading studies and primary sources and holding a group discussion.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

By the end of the course, students will have learnt to set out and explain the case of WW2 and the Holocaust across North Africa's Jewish communities, while comparing them and explaining the memory of WW2 and Holocaust in North Africa in Israel, from its foundation to date; critical reading of studies; reading and analysis of diverse primary sources; formulating research questions.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: Each class is set to involve a talk, discussion into an essay and a close reading of a primary source, with students required to prepare an essay for discussion in class.

Course/Module Content:

North Africa's Jewry in the early 20th century, the French occupation and its effects on North Africa, Tunisia's Jewry during the war, Algeria's Jewry during the war, Morocco's Jewry during the war, Libya's Jewry during the war, Jewish refugees from Europe in Morocco, labor camps in Morocco, historical Holocaust-themed

literature in Tunisia and Morocco towards the end of the war, Mizrahim and the Holocaust in the State of Israel, "No Comparisons – Mizrahi Jews and the Holocaust": Holocaust-related Mizrahi awareness 25 years ago, Holocaust period in North Africa, as reflected in Israeli documentary films and theater.

Required Reading:

דוד גדג', "השיח על גורלם של יהודי צפון אפריקה בתקופת השואה בתאטרון בישראל, 2017-2019" בתוך, השואה ואנחנו בתאטרון הישראלי, עורכים: דוד גדג' ועופר שיף, שדה בוקר 2022, עמ' 275-255

דן מכמן, "האם גורל יהודי צפון אפריקה בימי מלחמת העולם השנייה הוא חלק מ"השואה"?", בתוך: שואה ואנטישמיות במחקר ובשיח הציבורי: ספר יובל לדינה פורת, רוני שטאובר, אביבה חלמיש ואסתר ובמן (עורכים), תל אביב 2015, עמ' 71-94

חיים סעדון, יהודי צפון אפריקה בעת החדשה, כרך ג: שנות ההכרעה - לאומיות ומלחמת העולם השנייה, רעננה 2021

חנה יבלונקה, הרחק מהמסילה: המזרחים והשואה, תל אביב ובאר שבע 2008, עמ' 129-84
יוסף שרביט, "פרק אחד-עשר: יהודי אלג'יריה בתקופת השואה והמחתרת היהודית", בתוך: יוסף שרביט, יהודי אלג'יריה בעידן הצרפתי, תל אביב 2010, עמ' 120-107

ירון צור, "יהודי תוניס בתקופת הכבוש הנאצי: קהילה מפוצלת בימי משבר", יהדות זמננו לעיון ולמחקר ב (תשמ"ה), עמ' 175-153

ירון צור, סיפור תרבות: יהודי תוניסיה וארצות מוסלמיות אחרות, ירושלים 2003
מיכאל אביטבול, "יהודי אלג'יריה, תוניסיה ומארוקו, 1940-1943", פעמים 28 (1986), עמ' 106-79

מיכאל אביטבול, יהודי צפון אפריקה במלחמת העולם השנייה, ירושלים תשמ"ו
מיכאל מ' לסקר, "יהודים מקומיים ופליטים יהודים במרוקו הצרפתית ובתוניסיה במלחמת העולם השנייה", פעמים 115-114 (תשס"ח), עמ' 105-55

מיכאל מ' לסקר, יהודי המגרב בצל וישי וצלב הקרס, תל אביב 1992
מירב אלוש-לברון, לנגד עיניים מזרחיות: זהות וייצוג עצמי בקולנוע תיעודי ישראלי, תל אביב 2020, עמ' 126-112

רחל סימון, "יהודי לוב על סף שואה", פעמים 28 (1986), עמ' 78-44
Aomar Boum and Sarah Abrevaya Stein (eds.), *The Holocaust and North Africa*, Stanford 2018

Aomar Boum and Sarah Abrevaya Stein, *Wartime North Africa: A Documentary History, 1934-1950*, Stanford 2022

Aomar Boum, "Eyewitness Djelfa: Daily Life in a Saharan Vichy Labor Camp," In *The Holocaust and North Africa*, eds. Aomar Boum and Sarah A. Stein, Stanford 2018, pp. 149-167

David Guedj, "Post-Second World War praise poetry, lament and a Utopian treatise in Morocco: historical literature on the theme of the Second World War", *Journal of Modern Jewish Studies*, 17,4 (2018), pp. 455-471

Jens Hoppe, "The Persecution of Jews in Libya Between 1938 and 1945: An Italian Affair?," In *The Holocaust and North Africa*, eds. Aomar Boum and Sarah A. Stein, Stanford 2018, pp. 50-75.

Julian Jackson, *France: the dark years, 1940-1944*, Oxford & New York 2001, chapter 4.

Michal Ben Ya'akov, "European Jewish refugees in Morocco during World War II",

Avotaynu: The International Review of Jewish Genealogy 31:2 (2015), pp. 41-45
Mohammed Kenbib, "Moroccan Jews and the Vichy regime, 1940-42," *The Journal of North African Studies* 19:4 (2014), pp. 540-553

Additional Reading Material:

אבישי בר אשר, "מה נשתנה הלילה הזה מליל תראנט נוף? הגדה די היטליר מרוקו", פעמים 115-114 (תשס"ח), עמ' 137-196
אברהם הטל, "על גרמניה הנאצית בשירה העממית של יהודי תוניסיה", פעמים 28 (1986), עמ' 126-130
איבון קוזלובסקי-גולן, "תעלומת המודעות ההיסטורית והנאצית האבודה של יהודי צפון אפריקה במלחמת העולם השנייה, ספונות כה (תשע"ז)", עמ' 125-202
איתן כץ, "ההתנגדות היהודית במלחמת העולם השנייה: מבט מגדרי מאלג'יר", בתוך: ההיסטוריה הארוכה של המזרחים: כיוונים חדשים בחקר יהודי ארצות האסלאם, עורכים: אביעד מורנו ואחרים, שדה בוקר 2021, עמ' 367-400
דוד גדג', "מגילת איכה על חורבן יהודי אירופה לרב פנחס יוסף תאומים", פעמים 146-147 (2016), עמ' 79-119
ויקטור חיון, "יהודי נאבל בזמן הכיבוש הגרמני: הימים האחרונים", פעמים 114-115 (תשס"ח), עמ' 221-236
חיים סעדון, "הקהילה היהודית בצפאקץ במלחמת העולם השנייה", פעמים 114-115 (תשס"ח), עמ' 13-54
יצחק אברהמי, "קהילות יהודי תוניסיה בימי הכיבוש הגרמני - ענייני כספים", פעמים 28 (1986), עמ' 107-125
מיכל שרף, מגילת היטליר בצפון-אפריקה לילוד תשמ"ח
נאוה-טובה ברזני, "'על יד העיניים שלי': התבוננות בנקודת מבטם של יוצאי קהילת יהודי לוב שהיו ילדים בתקופת השואה", ילקוט מורשת 99 (תשע"ט), עמ' 154-186
שלום בר-אשר, "פליטים יהודים מאירופה הנאצית בצפון אפריקה: תעודה מארכיון קאזס-בן-עטר", פעמים 114-115 (תשס"ח), עמ' 257-262
Aomar Boum and Mohammed Hatimi, "Blessings of the Bled: Rural Moroccan Jewry during World War II," In *The Holocaust and North Africa*, eds. Aomar Boum and Sarah A. Stein, Stanford 2018, pp. 113-131
Daniel J. Schroeter, "Between Metropole and French North Africa: Vichy's Anti-Semitic Legislation and Colonialism's Racial Hierarchies," In *The Holocaust and North Africa*, eds. Aomar Boum and Sarah A. Stein, Stanford 2018, pp. 19-49
Susan Gilson Miller, *Years of Glory: Nelly Benatar and the Pursuit of Justice in Wartime North Africa*, Stanford 2021

Grading Scheme:

Additional information: